

Workshop Groen (Verhaallijn Erfgoed en Groen) donderdag 21 januari 2021

Project Omgevingsvisie

Aanwezig Gemeente Oegstgeest:

Beleidsmedewerker Groen; Beleidsmedewerker Erfgoed; Projectmanager Omgevingsvisie.

Verslaglegging: Projectondersteuner Omgevingsvisie

Aanwezig deelnemers:

Milieu Educatie Centrum- MEC; Adviescommissie Groen & Natuur- AGN-); Werkgroep Behoud het Bos van Wijckerslooth- WBBW); Bomenbond Rijnland); Hoogheemraadschap Rijnland); Zuid Hollands Landschap

Verslaglegging

Opening en voorstelronde:

Allen worden hartelijk verwelkomd en er volgt een korte voorstelronde.

Toelichting omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is een onderdeel van de Omgevingswet, die volgend jaar in werking treedt. De Omgevingsvisie is een strategische en integrale langetermijn visie op de fysieke leefomgeving verplicht voor Rijk, Provincie en Gemeente. Vandaag zijn we bij elkaar voor een gemeentelijke Omgevingsvisie: die van Oegstgeest.

Eind 2020 heeft de gemeenteraad de participatieaanpak vastgesteld en daarom starten we nu met de daadwerkelijke participatie. We gaan wegens corona virtueel in gesprek met inwoners, ondernemers, partners én maatschappelijke organisaties. Verschillende stakeholders worden betrokken bij diverse vraagstukken om de omgevingsvisie vorm te geven. Ook is een platform gelanceerd (doemee.oegstgeest.nl), daar is het ook mogelijk om je stem te laten horen en is informatie over de verhaallijnen beschikbaar. Zo kan iedereen de komende maanden meedenken over de toekomstvraag van Oegstgeest. Uiteindelijk moeten ambities en doelstellingen worden opgesteld; medio 2021 gaat de Raad hierover beslissen en eind 2021 zou de Omgevingsvisie gereed moeten zijn.

De volgende integrale verhaallijnen zijn opgesteld:

- Oegstgeest, vol historie, erfgoed en groen
- Oegstgeest, fijn wonen en leven
- Vitaal & verbonden in de toekomst.

Vandaag spreken we elkaar over het groen in Oegstgeest; volgende week is er een zelfde gesprek met experts over het erfgoed. Deze twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, net als dat allerlei andere thema's met elkaar samenhangen. Om deze virtuele gesprekken prettig en laagdrempelig te houden, is gekozen voor een opsplitsing op de thema's. Doemee.oegstgeest.nl biedt daarnaast ook volop ruimte om over de andere onderwerpen mee te denken.

Ronde 1: Ruimtelijk karakter van Oegstgeest

- a. Hoe kan het ruimtelijke karakter van Oegstgeest worden omschreven?
- b. Waar zijn deze karakteristieken terug te vinden?
- c. Wat zijn voor u de 'parels'?
- d. Hoe kunnen we dit behouden?

Oegstgeest kenmerkt zich door een stevige groenstructuur met lanen, veel groen en bomen. En oranje naambordjes. Parels zijn de landgoederen, Bos van Wijckerslooth, Rhijngeest, Endegeest, Oud-Poelgeest en Elsgeesterpolder (als weidevogel gebied). Natuur en cultureel erfgoed zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. We kunnen dit behouden en versterken door betere ecologische en recreatieve verbindingen van historisch en nieuw groen. 'Landgoederen verbonden' is een oud plan

dat nog niet is uitgevoerd. Dit kan worden uitgebreid met groen in de nieuwe wijken. Meer soorten bloemen en bessen betekent meer soorten insecten, meer vogels en andere dieren, dus een hogere biodiversiteit. Voorbeelden die genoemd worden zijn een meer bloemrijke inrichting van de Hofdijk (als historische verbinding tussen Oud-Poelgeest en het Bos van Wijckerslooth). Hetzelfde geldt voor de lange strook tussen het kanaal en de Kennedylaan, de Warmonderweg en Abtspoelweg en het Irispark. Ook de verbindingen naar het omringende landschap zijn hierbij van belang. Neem bij de bouw van nieuwe wijken of inbreidingsprojecten het groen integraal mee om zo ook hier het groene karakter van Oegstgeest te realiseren.

Ronde 2: Kansen

- Waar liggen kansen om de kwaliteit van het groen te verbeteren en/of uit te breiden?
- Waar liggen kansen om het groen beter te gebruiken? (biodiversiteit, recreatie, sporten, wandelen, wateropvang, toegankelijkheid, spelen)
- Waar liggen kansen voor recreatieve groen-blauwe routes als verbinding naar de regionale landschappen?

Er liggen kansen in een aangepast beheer voor bepaalde locaties. Het lange termijnonderhoud van de landgoederen en van het Bos van Wijckerslooth is belangrijk. Doe dit op basis van historische eigenschappen en regel dit (ook financieel) goed. Men vindt het daarnaast belangrijk om stukjes groen met rust te laten zodat de natuur een kans krijgt zich te ontwikkelen. Biodiversiteit kan worden verhoogd door het beheer aan te passen. Laat kleine gebiedjes verruigen, laat rommelhoekjes ontstaan met meer rust voor planten en dieren. Uitstel van maaien, ook in woonwijken, is goed voor insecten. Laat ecologische structuren doorlopen. Denk aan een corridor naar de duinen, maar ook aan de ecologische inrichting van bedrijventerreinen zoals het Bioscience Park en de Boeg. Geef meer aandacht aan watergangen en oevers. Zuid Hollands Landschap (ZHL) kan een rol spelen in advisering over biodiversiteit en beheer.

Groen heeft grote betekenis voor onze fysieke en geestelijke gezondheid. Groen is van belang voor de luchtkwaliteit en filtert geluid. Belangrijk om hier al op jonge leeftijd mee in aanraking te komen door educatie. Stimuleer bewoners om hun tuin te vergroenen. Een versteende tuin geeft wateroverlast voor de omgeving. In Duitsland kent men regelgeving waarbij maar een bepaald percentage van de tuin mag zijn betegeld. Dit zou Oegstgeest ook kunnen opnemen in het Omgevingsplan.

Ronde 3. Groen onder druk

- Hoe kunnen we het aanwezige groen beschermen en behouden, en tegelijkertijd ruimte bieden voor andere opgaven (wonen, infrastructuur, energietransitie, klimaatverandering)?
- Hoe kan groen een rol spelen bij deze ontwikkelingen?
- Hoe en waar kan groen worden toegevoegd?
- Welke kansen en bedreigingen ziet u voor de nog bestaande 'buitengebieden' (Klinkenbergerplas, Elsgeesterpolder)?

ZHL geeft aan dat de natuur onder druk staat door de vele bezoekers in natuurgebieden. Door natuurgebieden te verbinden en het gebruik te zoneren kun je de natuur beter beschermen. ZHL wil ook educatie verder ontwikkelen en denkt daarbij aan informeren van bezoekers, beheer door vrijwilligers, cliënt groepen, betrekken van scholen en kinderopvang.

Ook op lokaal niveau moeten we bij de vele opgaven die er zijn zorgvuldig omgaan met het groen. Recreatieve routes kunnen soms beter langs een kwetsbaar gebied (zoals de Elsgeesterpolder) en niet er doorheen. En niet alleen het groen, maar juist ook de samenhang met het water is van belang.

Combineer de woningbouwopgave met behoud van groen en het dorpskarakter. Dit betekent anders bouwen. Gezien de demografische ontwikkeling (meer mensen die alleen wonen, alternatieven voor senioren zodat er doorstroming komt) is er behoefte aan meer kleine units, meer generatiewoningen en meer appartementen. Geef bij een integrale ontwikkeling ook nieuwe wijken en inbreidingslocaties het karakter van Oegstgeest, met veel groen en verbindingen naar het omliggende landschap. Natuur is ook uit te breiden door parkeerplaatsen met een rasterverharding en groene gebouwen te realiseren. Daken en gevels vormen een groot onbenut potentieel voor groen, zonnepanelen en vertraagde afvoer van water. Stel duidelijke kaders aan projectontwikkelaars en leg dit vast in beleid. Ook bomen spelen een belangrijke rol bij het inspelen op klimaatverandering. Ze vangen water op en geven schaduw. Plant er zoveel mogelijk bij en laat ze oud worden op plekken waar dat kan. Breng ook in nieuwe wijken parken en laanbeplanting aan en kies zoveel mogelijk inheemse soorten.

De suggestie wordt gedaan eens in Amsterdam te gaan kijken. Een ecooloog gespecialiseerd in natuurinclusief bouwen kan daar een rondleiding verzorgen.

In het kader van de Regionale Energiestrategie (RES) ziet men geen ruimte in Oegstgeest voor windmolens en zonnevelden. Leg zonnepanelen zo veel als mogelijk op platte daken van bedrijfsgebouwen. Daarnaast wordt gepleit voor een wijkgerichte aanpak met warmtepompen. Warmte kan gehaald worden uit bijvoorbeeld de Klinkenbergerplas of de Oude Rijn of via aardwarmte. Op termijn is het bestaande gasnet wellicht ook te gebruiken voor waterstof.

Tenslotte is ook de geluidsoverlast van Schiphol genoemd. Men verwacht dat dit door de plannen voor een tweede Kaagbaan op termijn zal toenemen. De gemeente wordt opgeroepen om hierin bij regionaal overleg scherpe eisen te stellen op basis van de aanstaande nieuwe normen en de gemeten geluidswaarden.

NB: Na deze workshop is door deelnemers input geleverd voor andere verhaallijnen. Wilt u daar ook over meedenken? Kijk op doemee.oegstgeest.nl